

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Թիֆլիս, 3 մայիսի

ՋԻՋՈՒՄՆԵՐԻ ԻՄՈՍՏԸ

«Кавк. Слово»-ն գտնուում է, որ գեմատուական խորհրդակցության մեջ հասանքների յարաբերությունները սաստիկ սրվել են...

Բայց ինչ կոմպրոմիսս. ինչ համաձայնություններն Նախ խորհուրդաժողովը հրապարակ է անկողմ կերպով արտայայտելու հասարակության բոլոր խառնուրդը...

Ներկորդ. կոմպրոմիսսներն և համաձայնություններն քաղաքական թիվներ բոլորովին անիմաստ է նաև այն տեսակետից, որ խորհրդաժողովը վրացի անդամների հակառակությունները գլխավոր հարցի...

Ներկորդ. զինվածները կարող են լինել միայն փոխադարձ խորհրդաժողովի հայ պարագամադները արդեն բազմապիսի մեծ կոմպրոմիսսներ են արել...

Այս բոլոր լուրջ քայլերի համար հայ պարագամադները, անտարակոյս, պատասխանատվություն կրող են...

Կոմպրոմիսսների կարիք էլ չկա. մենք կը ներկայացնենք մեր պատճառաբանությունները կարծիքը, նրանք էլ իրենցը...

Կովկասյան կենտրոնական վարչությունն էլ կօգտագործի այդ ամբողջ նիւթը օրենսդիր մարմնի համար...

ՏՐԱԿՏՈՐՆԻ ԱՐԻՒՆՈՏ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«Бакы»-ի Տրակտորների թղթակցություն

«Бакы»-ի Տրակտորների թղթակցությունը գրում է. «Տրակտորներն զինված զորքերում և ճակատագրերը 400 թափառական հայերի, որոնք 8 ամսից ի վեր...

Դա—Շահան գիւղի հայերն էին, խմբավոր իրենց հերոս Զաքարի շուրջը, համակրած անասանան տոնությունները...

Նրանց հետ և մեծ հույսով ստացած անասան թիւերը Շեֆերթ-Երջը—Նրանց վարձիք գողտրի համարժեք և հովանավորը...

Դեռ 1915 թվ. յուշիկին, երբ հայերին Տրակտորներն զինված զորքերի տեղափոխության դատապարտեցին, երբ տոնիկ-դատարների խմբերին յանձնեցին...

Բազմապիսի չիլեր, որ Տրակտորներն զինված զորքերում հաշվում էր 50 հազար չափ հայ, իսկ այսօր այդ թիւը հազար թե կարելի լինի հաշվել 500...

Այդ վարչապետություններն ու գաղա-նություններն ինչպե՞ս են հանդիսացել «Երևանի» (Միութեն) և Յա-նազարյանի (Կուսակցության) զինված զորքերի ու նրանց կողմնակիցները...

Նրանք այդ ժամանակ 500 հոգի էին ինչ ամսի շարունակ կուսեցին, եւ կուսեցին ամեն օր Նրանց դէմ տանիկները զօրք ուղարկեցին, որը գնաց ու վերադարձաւ միմիայն... կորուստներով...

Նրանք բոլորն էլ ցանկություններ յայտնեցին շարունակելու իրենց կուսիքը, որոնք սպանեցին, կոտորեցին կախաղանի դատապարտություններ, որովհետեւ Տրակտորներն լավ չէին մասնավորապէս...

Տրակտորների անկողնից յետոյ Շեֆերթ-Երջը իր ուղիքով ընկերներով իջաւ լեռներից և մտաւ քաղաքը...

Նրանք բոլորն էլ ցանկություններ յայտնեցին շարունակելու իրենց կուսիքը, որոնք սպանեցին, կոտորեցին կախաղանի դատապարտություններ...

Այս բոլոր լուրջ քայլերի համար հայ պարագամադները, անտարակոյս, պատասխանատվություն կրող են...

ԳԵՐԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆԻՄԱՐԱԿԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹԻՒՆԸ

Թեհրան, 20 ապրիլ

Քիւրմանշահի վերջին մի քանի ամիսներին (28 յոյնիսեր—18 փետր.) դեպքերի մանրամասն նկարագրութիւնը պարունակող մի պաշտօնական տեղեկագիր հրատարակեց, որը ցոյց է տալիս թէ որպիսի հասնողներ գործունէութիւնն է ունեցել գերմանո-թիւրք միութեանը...

Տեղեկագիրը արտաքին գործերի մինիստրութեան Քիւրմանշահի ներկա-յացուցչի կողմից է ուղարկւած իր պատկան մինիստրութեան ներկայացուցչի Բաքուցի իր չէզոք գործող յաշիկին է ոչ միայն իր պաշտօնում...

Մինչդեռ նախագահական Իր-բաւը Դուլէն մերժելով գերմանացի-ներին առաջարկել իրենց միասնական վերաբերմամբ, արժանացել է նրանց թշնամութեան, Մերժելով «Ազգային» ինքնապաշտպանութեան խմբի մեջ մտնելը կարող էր իրենց հետոյ պաշտօնական է եղել, այլ ու ռուսի պա-նակներին հետզհետեւ Իրբաւը Նախ Մանն է տարել, ապա զէպի Բաղդադ տար-ւելու որոշում է եղել...

Այս ամբողջ գրառումներն ու ձեռ-նարկներն ուղիղ են ունեցել թիւ-րքների պաշտօնական գնահատման թէ՛ թիւրքների համակարգը հազար 4 օր յետոյ (դեպի 3-ին)։ Այդ ժամանակ Բաղդադից հասել է արտաքին գնահատման արտաքին պաշտ-ատան տիպոգրաֆ Զաւարի Սուրից յետոյ արդեն կարելի այդ վայրն է եկել օրմարիով ֆոն-Դեր-Դույց-ֆա-շան գնդապետ Բուրիքի և մի քանի այլ զինուորականների հետ...

Նրա ծրագրի էական կէտը կայանա-ւիս է եղել նրանում, որ պարսկական վարժակները, գտնէ անական ղեկա-վարութիւնը յանձնել պարսկի ճար-տարտեսներն մի պաշտօնային, որպէսզի թէ ապաւորութիւնն ունենա ինչի էլ թափառական ցեղերը Նրա շուրջը թափառական Այդ ուղղութեամբ աշխա-տանքներ լինում են նախ Իրաւը-Դուլէի վերաբերմամբ, ապա, ան-յաղաքութեան հանդիպելով, Լորիս-տան-Բուրգիտանի նախագահութեան ա-ւելի աղբիւրի և ունենա Նիզամը-Սուլթանին են առաջարկեց անում Սա 70,000 թրքական լիւրայ վարձա-ւորութեամբ (Գարսիականում ունե-ցած կալուածների արժէքը), ընդունում է գերմանացիներին կողմն անցնել և ղեկաւ. 24-ին, մօտ 5,000 ձիաւորա-նով Բուրգիտան Մանն է անցնում։ Նիզամը-Սուլթանին միասնաբար է զը-նում 500 թրքական զօրք 8 թրքա-նօթներով։ Յաջորդ օրը նրանց է հե-տևում արտաքին գնահատման Զաւարի Սուրիքի մի միջնորդ հասնելով թրքական մի հազարական անհրաժեշտ ազգամիջոցով ու արտօնիւրայով կրկին Մանն են գտնում Ոյթերի այս կենտրոնացումը կատարում է ուսու-կան արաւաղ զօրքին խոչընդոտ հա-նդակալութեամբ նպատակով։ Վերջին խմբի մեկնելու անմիջապէս յետոյ, Բա-նուական ցեղերից) Քիւրմանշահ են հասնում յայտնելու Բանագաւարի ուս-

ներքի կողմից գրառւելու մասին։ Նիզամը Սուլթանին, իբրեւ արդեն ընդհանուր հրամանատար, Մանն է և Բիդարից թրքական զօրքի հետ ժամադարձ և ձիա-ւորներ ուղարկելով յաշիկին է վերա-գրաւել Բանագաւարը, սակայն երկար պահել չի կարողանում և Մանն է անհաշտաւ։

Այդ օրանից սկսւում է դեպքերի երկրորդ փուլը—Քիւրմանշահը դա-նում է կենտրոն բոլոր ոյթերի կողմից կամաց աշխուղ են համարում Ղուսի մեծագործը կողմնակից, սրա հետ թե՛ Նախը-Նուսի, Ղուսի, Սաւահանի, Հա-նագաւարի, Ղուսի, Սաւահանի, Հա-նագաւարի խումբները գործիչներն մագաւան և այլ վայրերի գործիչներն ու ջարդած խմբերի Մաքորդները Բուրգիտան գալիս է շէշագի սպայ Դրամալէն (Համադանի անդիակա-ն) թանկին 120,000 թուրքական մօլա-նով։ Սուլթանագաւից Նուրգիտան մօլա-նով մի խումբ մօլա-նով Բուրգիտան, Նա-հաւէնից, Միւլայից այլ խմբեր, Նախը-Նուսի, Մաքորդ, Մաքորդ 300 հոգով և այլն։ Յուսաւոր խումբը 21-ին Մանն է 500 հոգով քաղաք է ժամանում Նիզամը-Սուլթանին և փա-ռաւոր ընդունելութիւն գտնում։ Բա-ղաբը գերմանական գրութեան մէջ յայտարարելով՝ նա կատարութիւնն իր ձեռքն է առնում։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր (ԳԵՏ. ՀՆԻ. ԳՈՐԾ.)

ԳԵՐ. ԳՐԱՄԱՆԱՏԱՐ ԵՏԱԲԵՑ 2 մայիսի Արեւմտեան նախա.—Գնորդալ էւրոպի գործերի ճակատում թըշ-նամու արտօնիւրային շատ տեղե-րում հոանդով կրակում էր։

Կովկասեան նախա.—Մամա-խաթուն ուղղութեամբ տեղի են ունենում մեր հետախոյ խմբերի աշոյ գործողութիւնները։ Դիար-քէքերի ուղղութեամբ քիւրդերի յարձակումը յետ է մղւած կրա-կով։ Մոսուլի ուղղութեամբ մեր զօրքերը ներս խուժեցին Ռեան-դուր քաղաքը և խլեցին ուղղա-կան միջնադէպերը։ Թշնամին շտապով նախա է տարւել, ձգե-լով ճանապարհին պաշարակիր սայլերն ու զինամթերքը։ Մեր հեծելազօրը հետապնդում է կը-րենկալիս։

ԱՐԵՄՏԵԱՆ ՈՒՋԱՄԱՐՍ

ՊԱՐԻՉ, 1 մայիսի.—Նրեկոյան պաշտօնական հաղորդագրութիւն։ Ար-գոններում մենք երկու անգամ պայթե-ցրեցինք։ Պայթումից աւերեց գերմա-նական խումբները։ Վերջինի շրջանում ընդմիջւեալներով ուղղութեամբ էր տեղի ունենում զանազան ճակատա-հարկումներ։ Հետևանքաբար կոնիւն-դան։ Մնացած ճակատի վրայ ցե-րեկը խաղաղ անցաւ։

ԼՈՒՆՈՒ, 1 մայիսի.—Հաղորդա-գրութիւն անգլիական զինուոր շաա-բի Նրեկ գիւղի Սոմոսի և Մարիկուրի միջև մեր խումբների ուժեղ ուղա-կոծումից յետոյ, թշնամին երեք ան-գամ յարձակւեց, սակայն յետ վան-ւեց։ Մենք վերջերի 100 զինի է տը-ւինք մի գիւղի։ Մնացած ճակատի վը-րայ արտօնիւրային հրաձգութիւն է։ Անհնաւանդ կերպով ուղղութեամբ էին Նրեկոյան, Սուլէի, Կարանի, Հոնեցուլերն զիւրքերն և Սեւա-նուլայի շրջանը։ Թշնամին անանային գործու-նէութիւն ցոյց տուց Սուլիսի և Վյե-րայի մասին։

ՊԱՐԻՉ, 1 մայիսի.—Մերեկայ հա-ղորդագրութիւն։ Ռիմայից հարաւ մենք վանեցինք կոմ անտառի մօտ մեր զիւրքի վրայ կողմ յարձակութիւն։ Վերջինի շրջանում գիւղերով միայն կատարի ուղղութեամբ էր Մոսուլի մօտ։ Մնացած ճակատի վրայ խա-ղաղ է։

ՊԱՐԻՉ, 1 մայիսի.—Հաւաստի գոր-ծակալութեամբ հաղորդում է։ Վերջի-նի հակառակադէպ անկողնէ ձգւում է Զափաղանց լարած կոնիւնդ և ան-տառում արտաքին գնահատման Զաւարի Սուրիքի մի միջնորդ հասնելով թրքական մի հազարական անհրաժեշտ ազգամիջոցով ու արտօնիւրայով կրկին Մանն են գտնում Ոյթերի այս կենտրոնացումը կատարում է ուսու-կան արաւաղ զօրքին խոչընդոտ հա-նդակալութեամբ նպատակով։ Վերջին խմբի մեկնելու անմիջապէս յետոյ, Բա-նուական ցեղերից) Քիւրմանշահ են հասնում յայտնելու Բանագաւարի ուս-

Եւրոպական պարտութիւններն և մշտական նահանջները պատճառա-լրաւորութեան առաջն առնելու և ոյ-թեր կազմակերպելու նպատակով գերմանացիներին ներշնչմամբ մի լայ-ն խորհրդակցութիւն է տեղի ունենում Ղուսի գետին։ Կոմիտէից, Քիւրմանշահ կողմից, Մէլիքի անդամներից յայտնի գործիչներից բաղկացած, Այ-նիսում որոշում է Նիզամ-Սուլթա-նին ընդհանուր հրամանատար կա-րգել գերմանական և գործողի բոլոր ոյթերի և նրան կից միմիայնական մարմին կազմել որոշ անանաւորութիւններից։

Այս որոշումը, ապա առանձին առանձին հաստատում են Մէլիքի ան-գամներն ու Ղուսի կողմից պաշ-տական գրութիւններ ուղարկելով գաւառ-Սուլթանին։ Սա էլ շնորհիւ լական նամակներով վստահացնում որ կերպարգծի իր վրայ դրած յո-սանքը Նիզամը-Սուլթանին միմիայ-նական անհրաժեշտ է համարու-իւր զինատուրը հաստատելու մա-հաղորդել Վիշնիմին և Եւսէրին։ Այ-նպատակով փոխանակած հետագի-նների բովանդակութիւնը կրտսեր յո-րոգով։

Է Լ Մ.

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ 2 մայիսի.—Սաղա-կութեան տոմսերի վիճակահանութիւ-նը։

Երկու հարիւր հազար—սերիա 6750 համար 5։ Եօթնասունհինգ հազար—սերիա 13849, համար 39։ Փառաւոր հազար—սերիա 9068 համար 7։ Փանահինգ հազար—սերիա 5198 համար 13։ Տասն հազար—2850/41, 3801/15520/32։ Ութ հազար—8599/15, 8996/6094/33, 5230/41, 13706/38։ Հինգ հազար—15780/25, 13654/152925/30, 12695/17, 813/4, 759/13, 15510/16, 398/23։ Մի հազար—6304/9, 4015/31412/18, 12345/18, 2169/45, 6090/9211/49, 7608/7, 6246/30, 4712/3114177/30, 4083/18, 10936/35, 1784/11790/17, 9208/13, 3544/9, 6225/114627/36, 9671/42։

ՊԱՏԻՆՈՒՄ, 2 մայիսի.—Բուս-տի խումբ հասարակութեան ներկը-յութեամբ բացւած են բաժանա-կանները Պետադորական և ժեկե-րական։ Ամեն օր հիւանդները զալիս բոլոր գրուպաները։ Պետա-դորական եղանակը տաք է, անհե-տի են զալիս։ Ազատ բնակարան չկա։ Գնիւրը համեմատաբար չափա-նայ։

ԹԵՆՈՒՄԻԱ, 1 մայիսի.—Փաղա-քին դուռնա որոշեց անյապաղ ցույց-կադրել ընկալութիւնը և կենտու-թիւրների տոմսերի սխառն մացի-նի։ Նիւմի-Նիւմի-ԳՈՐԾ, 30 ապրիլ։ Փաղաքի խանութներում երանգի-կազմական ապրանքներ, Դրամի-շտանի առաջ ստացւում էին Գնոր-նիւմի։

ՌԵՆԻՆ, 30 ապրիլ.—Ներկայա-տաք եղանակից յետոյ 3 օր շարունա-ստաւից ընկող միւս է տեղեկու-ղ գետիւր ծածկել է անի ջուս մի ա-րարձրութեամբ։

ԱՐՏԱՆԱԿԱՆ

ՆԱՆՍԻ, 1 մայիսի.—Պետական ջաղաքապետին Պատույ Լէգիոնի 25 ըանաւոր յանձնելու առթիւ առաջ-Աւստրիան և Գերմանիան, խղճի-թով և մարդկութեան մէջ յարա-ցած զայրոյթից ու տառապանքի-հարկաբարձ, պնդում են, թէ մի-ջազանիցներն են պատասխանա-կոր պատերազմը երկարացնում։ Այ-նպնդումը ծանրակշիւ հեղանգ է։ Աւստրո-գերմանացիները ոչ ուղղա-ն ոչ անուղղակի հաշտութիւն չեն առ-ջարկել, բայց մենք չենք էլ ուժ-նրանք մեզ հաշտութիւն առաջ-կին Մենք ուղում ենք, որ նրա-նք ինքներն մեզ այդ մասին և չենք ուղ-հաղաւթել նրանց պայմաններ

Վերադառնալ 47 որբերը գտնուում են Դարաքիլիսից 3 ժամ հեռու, Խաչու-րաւած գիւղը (Ալաշկերտ)։ Գիւղացի Յովսէփեան 25 տ., Սառու-կ Ասոյեան 15 տ., Էրայ Յակէ կին Գուլ-35 տ., Համպալեցիներ, Լեոն, Յակոբ Աւստիան 14 տ., Արստակէս, Բաղէ-Հոյեան 15 տ., Վաղարշ Գարեգին-եան 12 տ., Սոզդաղցիներ, Լեոն Կա-րապետ Մարտիկեան 15 տ., Բուսա-բեանցի, Աւստրոյ խաչարեան 10 տ., Խլա-Քայ Տափառանցի, Խաչար-Շառլայեան 20 տ., Բիթլիսի Փրէմանայ,

Գնէլ Յովսէփեան 10 տ., Ամասիա Արարամեան 7 տ., Տափառանցիներ, Սրաուր Իսրայեան 10 տ., Արամ Աւե-նան 22 տ., Միւսա Քաղապարեան 13 տ., Արստոյ Կենալեան 4 տ., Քիւրաւ Գրեգորեան 12 տ., Յովսէփ Չառայեան 12 տ., Խաչար Տափա-րանցիներ, Երանդ Էրայեան 12 տ., Բուսաբեան Գառաբեան, Արամ Բաղե-եան 10 տ., Բուսաբեան Գառաբեան, Ար-մէն Աւստիան 12 տ., Մաթթայ Կո-տանցի, Զոհրաբ Գ. Մամիկոնեան Զար-Քիլիս, 7 տաք։

Ինչ ազգի մէջ չկան քանի մի անհնէր ու մարդասէր անհատներ։ Միապա

այլ ուղղում ենք ստիպել նրանց մեր պայմաններն ընդունելու...

ՍՏՈՒՆԻՍ, 1 մայիսի... Ներքին գործերի նախարարության...

ԲՈՒՆԱՐԵՍ, 2 մայիսի... Գերմանիայի առաջագրած աղբյուրներից...

ՍՈՒՆԻՍ, 1 մայիսի... Պարսկաստանի մի գերբնալ ծովային զորք...

Տեղեկություն... ԶԵՆԻՏ... Երևան... Բաղրամյան...

Բաղրամյան... Բաղրամյան... Բաղրամյան...

Բաղրամյան... Բաղրամյան... Բաղրամյան...

Բաղրամյան... Բաղրամյան... Բաղրամյան...

Բաղրամյան... Բաղրամյան... Բաղրամյան...

Բաղրամյան... Բաղրամյան... Բաղրամյան...

Բաղրամյան... Բաղրամյան... Բաղրամյան...

Բաղրամյան... Բաղրամյան... Բաղրամյան...

Բաղրամյան... Բաղրամյան... Բաղրամյան...

Բաղրամյան... Բաղրամյան... Բաղրամյան...

Բաղրամյան... Բաղրամյան... Բաղրամյան...

Բաղրամյան... Բաղրամյան... Բաղրամյան...

Բաղրամյան... Բաղրամյան... Բաղրամյան...

Բաղրամյան... Բաղրամյան... Բաղրամյան...

Բաղրամյան... Բաղրամյան... Բաղրամյան...

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՃԱԿՍԻՑ

Նկարագրում են թնդանթամարտի մի էությունը...

Թնդանթամարտի մի էությունը... Թնդանթամարտի...

Թնդանթամարտի մի էությունը... Թնդանթամարտի...

ԶԵՄՍԻՈՅԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՎԱԳՈՒԹԻՒՆ

ԱՆՀԻՄ ԵՆԹԱԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

1890 թվ. կանոնադրության... Զեմսիոյական...

Զեմսիոյական... Զեմսիոյական... Զեմսիոյական...

Զեմսիոյական... Զեմսիոյական... Զեմսիոյական...

ԽՈՐՀՈՎԱԳՈՒԹԻՒՆ

Զեմսիոյական... Զեմսիոյական... Զեմսիոյական...

Զեմսիոյական... Զեմսիոյական... Զեմսիոյական...

Զեմսիոյական... Զեմսիոյական... Զեմսիոյական...

Զեմսիոյական... Զեմսիոյական... Զեմսիոյական...

ԶԵՄՍԻՈՅԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Զեմսիոյական... Զեմսիոյական... Զեմսիոյական...

Զեմսիոյական... Զեմսիոյական... Զեմսիոյական...

Զեմսիոյական... Զեմսիոյական... Զեմսիոյական...

Զեմսիոյական... Զեմսիոյական... Զեմսիոյական...

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԱՆՐ ՎԱՐԿԻ ՏԱՐԵՆԻՆԸ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՐԸ

Մանր վարկի տարենին... Թղթակցութիւններ...

Թղթակցութիւններ... Թղթակցութիւններ...

Թղթակցութիւններ... Թղթակցութիւններ...

ԳԵՐՄԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԳԵՐՄԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Գերման գործեր... Գերման գործեր...

Գերման գործեր... Գերման գործեր...

Գերման գործեր... Գերման գործեր...

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԹԵՏԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԴՈՒՍՍ

Ներքին գործերի նախարար... Ներքին գործեր...

ԼՐԱՏՈՒ

ԹԵՏԼԻՍ

Մայիսի 2-ին... Լրատվություն...

ԼՐԱՏՈՒ

ԹԵՏԼԻՍ

Մայիսի 2-ին... Լրատվություն...

ԼՐԱՏՈՒ

ԹԵՏԼԻՍ

Մայիսի 2-ին... Լրատվություն...

